

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Збірник матеріалів Всеукраїнської
науково-практичної конференції з
міжнародною участю
(м. Харків, 28 травня 2024 року)

Харків 2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

***АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ***

***Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю***

м. Харків, 28 травня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2024**

УДК 378.013:61(082)(477)
А43

*Затверджено Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 6 від 21 червня 2024 р.*

Редакційна колегія:

В. А. Капустник, І. В. Лещина, В. В. М'ясоєдов,
Л. В. Фоміна, І. В. Корнейко, К. В. Волошко, П. Д. Перцев

А43 Актуальні питання педагогіки вищої медичної освіти : зб. матеріалів Всеукраїн. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Харків, 28 трав. 2024 р.) / ред. кол. : В. А. Капустник, І. В. Лещина, В. В. М'ясоєдов та ін. Харків : ХНМУ, 2024. 287 с.

У збірнику висвітлені питання сучасної педагогіки вищої медичної освіти, застосування кращих та інноваційних педагогічних підходів, технологій та методів, пошуку їх комбінацій для опанування теоретичних знань, практичних навичок і досягнення запланованих програмних результатів навчання, зважаючи на специфіку освітньо-професійних програм та навчального процесу здобувачів освіти медичних ЗВО.

УДК 378.013:61(082)(477)

Тексти представлено в авторській редакції та мовою оригіналу. Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у збірнику.

© Харківський національний
медичний університет, 2024
© Редакційна колегія, 2024

ЗМІСТ

Лукашенко Л.В., Лихасенко І.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРОМІЖНОЇ АТЕСТАЦІЇ
ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА»..... 172

Луцур А.В., Яценко М.І., Дзиза А.В.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМАХ І МЕТОДАХ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ..... 173

Любарець Т.Ф.

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА (СІМЕЙНА МЕДИЦИНА)»
ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ..... 175

**Marakushyn Dmytro Igorovych, Bondareva Alla Volodymyrivna,
Morozov Oleksandr Volodymyrovych**

BEYOND SURVIVAL: DISTANCE LEARNING AS A LIFELINE
FOR MEDICAL EDUCATION IN UKRAINE DURING THE WAR 177

Макєєва Н.І., Коваль В.А., Коваль А.О.

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ
НА ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМІ CASUS У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ
В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ 179

**Marakushyn Dmytro Igorovych, Morozov Oleksandr Volodymyrovych,
Bondareva Alla Volodymyrivna, Stetsenko Svitlana Oleksandrivna**

MEDICAL EDUCATION OF THE FUTURE: TRANSFORMATION
UNDER THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....181

Маракушин Д.І., Мачитідзе Іванна, Васильєва О.В.

ДВОРІЧНИЙ ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ
АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ХНМУ
В УНІВЕРСИТЕТІ NEW VISION..... 182

Марюха Ю.В., Чеховська І.М.

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ГІГІЄНИ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....185

Мельниченко О.А., Макарова В.І., Косенко А.В.

ЗАЛУЧЕННЯ «ГОСТЬОВИХ ЛЕКТОРІВ»
ЯК СПОСІБ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 187

Мирошниченко М.С., Білоножко М.М.

СПІВПРАЦЯ МІЖ ВАРШАВСЬКИМ МЕДИЧНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ
ТА ХАРКІВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ МЕДИЧНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТА НАУКОВО ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ 189

Михайловська Н.С., Коновалова М.О.

ІНТЕГРОВАНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ
НА КАФЕДРАХ ТЕРАПЕВТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ 190

- Increased accessibility: AI can make education more accessible to students from different parts of the world, especially those who live in remote areas of the world and are unable to physically attend classes.

- Cost reduction: AI can help reduce the cost of education by automating tasks and optimizing the use of resources.

Challenges:

- Ethical issues: Ensuring that AI is transparent and impartial, able to give preference to candidates based on merit, minimize bias in student demographics, and ensure data security and privacy.

- Training: Teachers and healthcare professionals should be equipped with all the necessary knowledge and skills to use AI services to prepare and deliver educational activities [4, c.2].

- Infrastructure: Educational and medical institutions should invest in modern hardware and software.

- Digital divide: Equal access to AI technologies should be ensured for all students, regardless of their socioeconomic background.

Conclusion:

AI has enormous potential to transform medical education by making it more personalized, practice-oriented, accessible, and efficient [1, c.69]. However, in order to fully realize this potential, a number of challenges need to be addressed, such as ethical issues, training, infrastructure development, and bridging the digital divide. If done correctly, AI will become a powerful tool to help future doctors acquire the knowledge and skills necessary to provide high-quality patient care.

References:

1. J. Lee, A.S. Wu, D. Li, K.M. Kulasegaram. Artificial intelligence in undergraduate medical education: a scoping review. *Acad Med*, 96 (2021), p. S62-S70.
2. Kim, J.; Jr, K.M.; Xu, K.; Sellnow, D.D. My Teacher Is a Machine: Understanding Students' Perceptions of AI Teaching Assistants in Online Education. *Int. J. Hum. -Comput. Interact.* 2020, 36, 1902–1911.
3. Lameris, P., & Arnab, S. (2021). Power to the teachers: an exploratory review on artificial intelligence in education. *Information*, 13(1), 14.
4. Xivuri, K., & Twinomurinzi, H. (2021). a Systematic Review of Fairness in Artificial In-telligence Algorithms. *Responsible AI and Analytics for an Ethical and Inclusive Digitized Society*, 271–284.

ДВОРІЧНИЙ ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ХНМУ В УНІВЕРСИТЕТІ NEW VISION

Маракушин Д.І.¹, Мачітідзе Іванна², Васильєва О.В.³

1,3 – Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

2 – Університет New Vision, Тбілісі, Грузія

Попри повномасштабне російське вторгнення в Україну в лютому 2022 року, знищення інфраструктури закладів вищої освіти у місті Харкові, відтоку кадрів та студентів, а також скорочення фінансування, Харківський національний медичний університет (ХНМУ) зробив усе можливе для забезпечення безперервності навчального процесу як для вітчизняних, так і для іноземних студентів [1, с. 166]. Станом на 1 лютого

2022 р. ХНМУ був лідером з підготовки іноземних здобувачів вищої освіти в Україні [3, с. 148]; контингент іноземних здобувачів освіти у ХНМУ складав 5340 осіб із 77 країн світу. З 24 лютого 2022 р. У зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні університет призупинив навчальний процес, але активно продовжував працювати в міжнародному просторі з пошуку нових можливостей для навчання іноземних студентів та їх психологічної підтримки навіть під час війни з російським агресором [4, с. 180]. На початку березня 2022 року всіх іноземних студентів ХНМУ було евакуйовано з Харкова на захід України, де вони змогли перетнути кордон та повернутися до своїх країн. З другої половини березня іноземні здобувачі освіти мали можливість долучитися до навчального процесу в синхронному дистанційному режимі.

У вересні 2022 р. було підписано договори про співпрацю між ХНМУ та двома університетами Грузії: Грузинським національним університетом SEU та університетом New Vision (приватний університет м. Тбілісі), згідно якого за результатами конкурсного відбору на річне очне навчання в університет SEU були зараховані 306 іноземних студентів ХНМУ за спеціальністю «Медицина»; в університет New Vision – 121 за спеціальністю «Медицина» та 260 іноземних студентів ХНМУ за спеціальністю «Стоматологія» [1, с. 167].

New Vision університет (NVU), який засновано у 2013 році в Тбілісі, Грузія, за 10 років став одним з найбільш міжнародних університетів у регіоні, де понад третина із загального 5000 контингенту студентів є іноземцями із 90 країн світу. NVU пропонує своїм студентам поєднання регіональних і західних освітніх медичних знань, щоб залишатися в тісному зв'язку з пріоритетами ринку праці на національному та міжнародному рівнях, а також забезпечує навчання за інтегрованими та мультидисциплінарними освітніми програмами з особливим акцентом на модулях загальних навичок, лідерстві та спільних цінностях. Університет Нового Бачення, як NVU називають у Грузії, прагне розширити людське бачення через просування освіти, досліджень та інновацій. Девіз NVU: «Надихати, щоб піклуватися», і цей університет надихає людей розвиватися та ділитися знаннями, навичками та цінностями, щоб зробити внесок у добробут суспільства. NVU прагне до соціальної відповідальності, а також сприяє рівному доступу до освіти для студентів з усього світу [2].

NVU має 7 факультетів, які пропонують програми бакалаврату, магістратури та аспірантури: право, бізнес та інформаційні технології, політика та дипломатія, медицина, стоматологія, медіа та комунікація, спортивні науки.

В університеті New Vision є власна сучасна клініка, де мають змогу набувати практичний досвід як студенти-медики, так і студенти-стоматологи. По кожній навчальній дисципліні студенти проходять контрольне тестування та вирішення практичних завдань у середині та наприкінці курсу. Якщо студент не може скласти хоча б одне з цих тестувань двічі – він зобов'язаний повторно вивчати цю дисципліну. Навчальний процес у NVU ведуть визнані грузинські фахівці галузі. При цьому згідно двостороннього договору між університетами, частину лекційних занять для іноземних студентів ХНМУ, що навчаються за програмою академічної мобільності у NVU, дистанційно проводять англомовні викладачі ХНМУ.

У лютому-березні 2023 р. було здійснено проміжний моніторинг якості навчання іноземних студентів ХНМУ за програмою міжнародної академічної мобільності в університеті New Vision, який довів, що майже всі опитані здобувачі освіти (97,4 %) були задоволені рівнем організації та проведення очних практичних занять у NVU [1, с. 168].

Після закінчення терміну навчання в ХНМУ у студентів випускних курсів та проведення випуску 2023 року, студенти 5 курсу за спеціальністю «Медицина» та студенти 4 курсу за спеціальністю «Стоматологія», що проходили навчання в NVU упродовж 2022-2023н.р. за програмою міжнародної академічної мобільності, виявили бажання продовжити цю програму ще на рік. І зараз за цією програмою у NVU навчаються 181 іноземних студентів ХНМУ, з них 142 за спеціальністю «Медицина» та 39 за спеціальністю «Стоматологія». Це надало можливість частково зберегти англомовний контингент студентів та викладачів ХНМУ ще на один навчальний рік.

Таким чином, загальна криза в Україні, що була обумовлена повномасштабним російським вторгненням, водночас дала змогу ХНМУ стратегувати в реалізації програми міжнародної академічної мобільності. Дворічна програма співпраці з грузинськими університетами надала безпрецедентну можливість збереження суттєвої частини контингенту іноземних студентів ХНМУ упродовж 2-х років війни. Завдяки активній міжнародній підтримці та співпраці, наш університет працює та намагається знайти нові шляхи подолання сучасних викликів сьогодення.

Стабільна перевага вибору університету New Vision для проходження офлайн навчання іноземними студентами старших курсів ХНМУ свідчить про їх задоволення якістю навчання в NVU, а також достатній рівень теоретичної та практичної підготовки до випускних іспитів. Адже попри те, що 2 останні роки навчання іноземні випускники ХНМУ 2024 р. проходили у Грузії, II етап ЄДКІ вони зобов'язані скласти наприкінці травня в ХНМУ і досвід минулорічних іспитів довів, що після завершення програми міжнародної академічної мобільності наші іноземні здобувачі вищої освіти цілком до цього готові.

Перелік використаних джерел:

1. Маракушін Д.І., Адвадзе М., Васильєва О.В. Реалізація програми міжнародної академічної мобільності іноземних студентів ХНМУ в університетах Грузії під час воєнного стану в Україні. Актуальні питання педагогіки вищої медичної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю / Харків : ХНМУ, 2023. – С.166-169.
2. Сторінка офіційного сайту New Vision University: <https://newvision.ge/en/page/1-vision-and-strategy/about-nvu/>
3. Marakushin D., Vasylieva O., Sinajko V. KHNMU is a leader in choosing foreigners for higher medical education. Proceedings of the II International Education Forum «Best Educational Practices: Ukraine, Europe, World» (January 24, 2021, Kyiv, Ukraine). – P. 148-150.
4. Vasylieva O., Kovalov M. Maladaptation features of foreign medical students studying remotely during the war in Ukraine. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Innovative development of science, technology and education» Ванкувер, Канада (14-16.12.23). – С.180-184.

Наукове видання

***АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ***

***Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю***

м. Харків, 28 травня 2024 року

Редакційна колегія: Капустник Валерій Андрійович,
Лещина Ірина Володимирівна,
М'ясоєдов Валерій Васильович,
Фоміна Людмила Володимирівна,
Корнейко Ірина Василівна,
Волошко Катерина Володимирівна,
Перцев Павло Дмитрович.

Відповідальний за випуск І. В. Завгородній

Комп'ютерний набір та верстка: П. Д. Перцев, К. В. Волошко, І. Г. Лемішко

Формат А5. Ум. друк. арк. 18,0.

***Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com, vid.redact@knmu.edu.ua***

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.